

Inleiding

Wij hebben ongeveer 620 ha. aan openbare ruimte en 40 gebouwen in beheer. Een belangrijk onderdeel van onze begroting richt zich op het onderhoud van de openbare ruimte en de gebouwen. Om deze kapitaalgoederen op een acceptabel niveau te houden, is goed beheer noodzakelijk. Gelet op de omvang van de te beheren kapitaalgoederen legt deze continue taak een substantieel beslag op de budgettaire middelen.

Overzicht beheerplannen voor het jaar 2021

Beheerplannen	Door de raad vastgesteld	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Achterstallig onderhoud
Wegen	2016	2027	Ja	Nee
Riolering	2016	2021 (1)	Ja	Nee
Groen		(2)	Ja	Nee
Openbare verlichting	2008	2012(3)	Ja	Nee

(1) Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt meegenomen in het proces rond de nieuwe omgevingswet.

(2) Op jaarbasis is er een geactualiseerd inzicht in het te onderhouden groen.

(3) Er ligt een nieuw beleidsplan klaar die is voorgelegd aan de dorpsbelangenverenigingen. Het beleidsplan wordt in 2022 ter vaststelling voorgelegd aan de (nieuwe) raad

Wegen

In het wegenbeleidsplan 2017-2027 is het onderhoudsniveau voor asfalt en elementen (tegels, klinkers) opgenomen. Het niveau voor asfalt is beeldkwaliteitsniveau B (voldoende) en voor elementen het lagere niveau C (matig). Met behulp van de jaarlijkse visuele wegininspectie, de vastgestelde onderhoudsniveaus en het beheerprogramma stellen we jaarlijks het onderhoudsprogramma op. Hierbij vindt afstemming plaats met andere disciplines zoals riolering en groen om kapitaalvernietiging te voorkomen. Daarnaast zijn er wegen die vervangen (rehabilitatie/reconstructie) moeten worden.

Areaal:

Verhardingstype	Oppervlak in m ²	% van totaal
Verhard: asfalt	1.270.406 m ²	55%
Verhard: elementen	1.055.296 m ²	45%
Totaal	2.325.702 m²	100%

In de afgelopen jaren zijn er geen wijzigingen in het beheerprogramma doorgevoerd. Een nieuw beheerprogramma is inmiddels geïmplementeerd.

Kwaliteit wegennet

In het najaar 2021 is de laatste visuele inspectie uitgevoerd.

Financiën

De boekwaarde van wegen bedraagt per 31 december 2021 € 23,7 miljoen. De kapitaallasten bedragen voor 2021 € 1,6 miljoen.

Riolering

De basis voor het rioolbeheer vormen het beheerpakket, de voortdurende inspecties en het wettelijke verplichte Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2017-2021). Het GRP beschrijft de noodzakelijke activiteiten om de riolering op een acceptabel niveau te houden en aan de wettelijke eisen te laten voldoen. Ook beschrijft het de kosten die hiermee gepaard gaan en de consequenties voor de rioolheffing. De kosten van riolering bestaan uit jaarlijkse onderhoudsuitgaven, kapitaallasten en uit investeringen (nieuw beleid). In het GRP ligt de basis om verder te werken aan het beschermen van onze volksgezondheid, het behouden van droge voeten en het bereiken van een goede waterkwaliteit. Na invoering van de omgevingswet vervalt de verplichting van het hebben van een gemeentelijk rioleringsplan. Het plan gaat dan integraal onderdeel uitmaken van de Omgevingsvisie en Omgevingsprogramma. De verplichtingen voor burgers en bedrijven krijgen hun plek in het Omgevingsplan

Dit alles blijven we doen in goed overleg en afstemming met onze collega's van Groen, Wegen en Verkeer en in samenwerking met het waterschap Rijn en IJssel en Achterhoekse (buur)gemeenten.

In 2021 is de markt uitgedaagd om op een innovatieve wijze samen met ons het beheer en onderhoud aan onze mechanische riolering vorm te geven. We zijn nu een bouwteamconstructie samen met de winnende inschrijver bezig het beheer en onderhoud voor de komende 8 jaar in een contract gieten.

Op 8 december 2016 is het afvalwaterakkoord Wintlicht een samenwerking in de afvalwaterketen tussen de gemeente Winterswijk, Oost Gelre en het waterschap Rijn en IJssel, ondertekend.

Vanaf 2020 trekken we samen op binnen de opgave uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). De gemeente Aalten is daarbij ook aangesloten. De stresstesten voor wateroverlast, droogte en hitte zijn afgerond er wordt onderzocht of we binnen deze samenwerking ook wat voor elkaar kunnen betekenen bij de risicodialoog en/of de uitvoeringsagenda. Daarnaast sluiten we ons voor droogte aan bij het regionale Programmaplan Droogte Achterhoek

De boekwaarde van rioleringswerken bedraagt per 31 december 2021 € 22,4 miljoen. Voor 2022 wordt een bedrag aan kapitaallasten verwacht van € 1,2 miljoen. Het jaarlijks onderhoud heeft een omvang van € 441.676, de inkomsten voor rioolrecht worden ingeschat op € 2.790.528. De voorziening zal per 31 december 2022 uitkomen op € 7,3 miljoen; dit bedrag is nodig om toekomstige investeringen vanuit het GRP te financieren.

Kengetallen:

Omschrijving	eind 2020	eind 2021
Vrijvalriolering	218 km	218 km
Inspectieputten	5.600 stuks	5.500 stuks
Kolken	13.320 stuks	13.600 stuks
Drainageleiding	3.700 m1	3.700 m1
Lijngoten	2.700 m1	2.542 m1
Drukunits	750 stuks	724 stuks

Omschrijving	eind 2020	eind 2021
Drukunitsleiding	190 km	177 km
Gemaalunits	29 stuks	29 stuks
Gemaalunitpersleiding	0.6 km	5.0 km
Bergbezinkvoorzieningen	6 stuks	6 stuks
IBA's	28 stuks	28 stuks
Aansluitingen (woning en bedrijf)	13.982 stuks*	13.982 stuks

**Hiervan zijn 359 aansluitingen van agrarisch bedrijven*

Openbaar groen en water

In 2020 zijn we er in geslaagd om een uitstekende start te maken met Rova, onze gebiedspartner voor de openbare ruimte vanaf 1-1-2020 om de doelstellingen met betrekking tot de beheer kwaliteit en financiële taakstelling te realiseren. In dit eerste jaar zijn de kwaliteitseisen ten aanzien van alle beheertaken gerealiseerd. Daarnaast is de financiële taakstelling van € 300.000 voor de komende jaren al voor een substantieel gedeelte gerealiseerd. In het voorjaar van 2022 komt het college met een evaluatie over 2020 en 2021.

Openbare verlichting

Bij vervanging van masten en armaturen maken wij een duurzame en energiebewuste keuze. Eind 2018 heeft de raad extra budget beschikbaar gesteld voor het versneld vervangen door LED-verlichting. Vanaf 2020 zijn de eerste vervangingsprojecten uitgevoerd. Aankomende jaren volgen er meer.

Civiel technische kunstwerken

Voor het onderhoud van civieltechnische kunstwerken (zoals bruggen en complexe duikers) hebben wij een beheerplan uit 2015 met een doorkijk voor 10 jaar. In dit beheersplan is een onderhoudsregime opgenomen. Daarbij maken we verschil tussen jaarlijkse onderhoudskosten en de uitgaven voor groot onderhoud en vervangingen. Om een actueel beheerplan te behouden, is in de meerjarenbegroting voor het jaar 2022 het actualiseren van het beheerplan civieltechnische kunstwerken opgenomen.

Speelvoorzieningen

Jaarlijks wordt een onafhankelijke veiligheidsinspectie uitgevoerd naar de speeltoestellen en de directe omgeving. Elk kwartaal vinden omwille van veiligheid en functionaliteit inspecties van de speelvoorzieningen plaats. De geconstateerde gebreken worden direct hersteld zodat de toestellen aan het Attractiebesluit voldoen. In de (concept) visie: 'Gezonde Leefomgeving' worden voorstellen gedaan over de uitgangspunten voor toekomstige speelplekken. We verwachten dat die visie begin 2022 wordt vastgesteld en geïmplementeerd.

Gemeentelijke gebouwen

Om deze kapitaalgoederen op een acceptabel niveau te houden, is ook hier goed beheer noodzakelijk. Deze 38 gebouwen (en 4 kunstwerken) kunnen grofweg onderverdeeld worden in gebouwen voor eigen gebruik en gebouwen verhuurd aan derden. We beheren deze gebouwen volgens een meerjaren-onderhoudsplanung, als zodanig grotendeels verankerd in de meerjarenbegroting. Het kwaliteitsniveau dat we hanteren is

functioneel, sober en duurzaam (kwaliteitsniveau 3 NEN 2767). Verder hanteren we de regierol en wordt de uitvoering van het beheer door derden gedaan.

Voor zover bekend zijn er geen financiële consequenties t.a.v. het beleidskader. De benodigde budgetten zijn in de begroting opgenomen. Voor een paar gebouwen is het onduidelijk wat er in de toekomst mee gaat gebeuren. Hierdoor stellen we uit oogpunt van beheer gewenste vervangingen uit. Een paar gebouwen zullen (hoogstwaarschijnlijk) gesloopt gaan worden. Het verduurzamen (onder andere in het kader van Europese wetgeving EED en regionaal c.q. gemeentelijk beleid) van gemeentelijke gebouwen zal de komende jaren extra aandacht krijgen. Er is een inventarisatie gemaakt van te verwachten maatregelen. Er wordt bezien of deze werkzaamheden zo veel mogelijk in combinatie met reeds gepland onderhoud uitgevoerd kunnen worden. Extra middelen voor verduurzaming zullen verankerd moeten worden in de begroting. De beheerplannen zijn door NIBAG begin 2021 geactualiseerd en worden jaarlijks geïndexeerd. De financiële uitwerking is de grondslag voor de onderhoudsbudgetten.

Financiële uitwerking: aan onderhoud gebouwen wordt voor 2022 een bedrag uitgegeven van € 800.874

De reserve groot onderhoud gebouwen bedraagt per 31 december 2021 € 2.838.520.

Kengetallen

De kengetallen voor gemeentelijke gebouwen zoals opgenomen in de meerjarenonderhoudsplanning betreffen 38 gebouwen (locaties) met een totaal BVO van 32.200 m² in onderhoud, bestaande uit:

- 4 gebouwen voor eigen personeel (inclusief serviceteam en villa RABO)
- 2 brandweerkazernes
- 3 gebouwen voor sport (verenigingen)
- 4 gebouwen voor recreatie (hertenkampen etc.)
- 8 gebouwen voor multifunctioneel gebruik
- 4 woningen
- 2 muziekkoepeles
- 4 overige (monumentale) gebouwen (stadstoren, stadsboerderij, Vion gebouwtjes en dodenhuisje alg. begraafplaats)
- 1 slooppand
- 4 scholen (tijdelijk)
- 2 gebouwen voor cultureel gebruik
- 4 kunstwerken + overig

Afschrijvingen

Wij hanteren voor de vervangingsinvesteringen de nota afschrijvingenbeleid.

Water

Het meeste oppervlaktewater in het bebouwde gebied is in 2009 in eigendom overgedragen aan het waterschap Rijn en IJssel.

In 2010 heeft het waterschap in overleg met ons functies en eindbeelden van het oppervlaktewater bepaald. In de praktijk en voor het beheer van de oevers maakt het oppervlaktewater deel uit van de openbare ruimte en streven we naar integraal onderhoud. Dit heeft geresulteerd in praktische keuzes ten aanzien van het beheer; wie doet wat en waar. Met Rova en het waterschap worden de praktische werkzaamheden op elkaar afgestemd in een reguliere overlegcyclus.

